

DE QUÈ TRACTA AQUESTA UNITAT?

En l'univers digital, tot el que fem, el que mostrem a les xarxes, el que diem a través de missatges o el que diuen de nosaltres configura la nostra **identitat digital**. El que ensenyem, però, és només una part de la realitat, ja que tots fem una selecció del que volem mostrar sobre nosaltres mateixos. Entre els més **joves**, la cerca de l'**emoció** d'un "**m'agrada**", d'un nou seguidor o d'un nou missatge els pot empènyer a mostrar aspectes de la seva intimitat que poden provocar conseqüències no desitjades en la seva **identitat digital** i en la seva **reputació digital**. Segons Ferran Lalueza, professor de comunicació audiovisual de la UOC, "**acabem fent coses només per poder mostrar-les, coses que mai no hauríem fet si no ens mogués l'única motivació d'exhibir-les després a internet**". El concepte que es fa servir per expressar aquest tipus d'actitud, que consisteix a mostrar un comportament o uns gustos determinats, generalment a les xarxes socials, amb la intenció de fer-se veure, s'anomena **postureig**.

Però el problema no és només allò què mostrem i com ho mostrem, sinó la gran quantitat d'informació que compartim. Moltes vegades, en el cas dels menors d'edat, els qui comencen a compartir imatges seves a les xarxes socials són els seus propis pares. Els experts adverteixen del **perill de l'oversharing o el sharenting, és a dir, la tendència per part dels pares a sobreexposar els fills i filles en xarxes socials**.

Una enquesta elaborada per la firma de seguretat informàtica AVG a 10 països, entre els quals hi ha Espanya, recull que el 23% dels infants té presència en línia fins i tot abans de néixer perquè els seus pares publiquen imatges de les ecografies durant l'embaràs. «Moltes vegades, els pares pensen que l'exposició que fan d'aquestes imatges queda limitada al cercle dels seus coneguts directes, però l'abast pot ser molt més ampli», diu Silvia Martínez, membre del **Grup de Recerca en Aprenentatges, Mitjans i Entreteniment (GAME)**.

Aquesta sobreexposició implica, d'una banda, que els pares i mares **cedeixen a les xarxes socials drets** sobre les imatges dels seus fills i filles sense ser-ne conscients, i de l'altra, que **contribueixen a crear la seva identitat digital** amb la qual poden no sentir-se representats. D'aquesta manera els mateixos adults escampen informació sobre els seus fills i en perden el control. Deixen anar informació que pot ser utilitzada amb finalitats no desitjades i fins i tot perilloses.

Per altra banda, sovint són els mateixos adolescents els que **sobreexposen** la seva imatge, el seu jo i la seva intimitat a les xarxes sense tenir consciència que això pot tenir unes conseqüències inesperades, sigui a curt o a llarg termini. Inesperades no vol dir, però, que sempre siguin necessàriament negatives. Per exemple, la reputació digital construïda a partir de la nostra identitat digital a internet, pot influir positivament o negativament en una futura recerca de feina.

De la mateixa manera, reenvien missatges i vídeos sense tenir consciència de la gran capacitat d'amplificació i d'emmagatzematge que té internet i sense aturar-se a pensar que poden contribuir a generar situacions de **ciberassetjament**. Si bé és cert que l'assetjament no és un fenomen nou, internet li ha donat una forma nova: agressions digitals, molts cops anònimes (en forma d'amenaçes, insults, ridiculitzacions o suplantacions d'identitat, entre d'altres) que tenen com a objectiu ferir a una altra persona a través del rebuig social.

Finalment, cal tenir present que les relacions virtuals amb els altres a les xarxes perden els matisos del llenguatge no verbal, fan servir un altre codi diferent i cal ser-ne molt conscient per evitar malentesos. A més, el fet d'interaccionar darrere una pantalla pot fer que, tant nosaltres com els altres, actuem amb una actitud impròpia de situacions cara a cara. Per això, és fonamental consensuar entre tots normes de **cortesia a la xarxa** i respectar-les.

En aquesta unitat didàctica s'ofereixen propostes per treballar, d'una banda, **la identitat i la sobreexposició de la intimitat** a partir de referents de la comunitat adolescent i de les xarxes socials del propi alumnat. I, de l'altra, **l'assetjament escolar, reforçant el sentiment d'empatia** i reconeixent **els diversos rols** que cadascú pot prendre davant d'una situació d'assetjament.

Entre altres activitats, proposem la visualització del reportatge *Bullying* del programa '30 minuts'.

Autoria	Data	Vídeo	Duració
'30 minuts' (TV3)	06/09/2015	<u>Bullying</u>	35:31 min

Identificar tots els elements que formen part de la **identitat digital pròpia i aliena** i prendre consciència de les conseqüències de la **sobreexposició**, contribuirà a fer un ús responsable del mòbil i a tenir cura de la reputació digital pròpia i aliena.

DE QUÈ TRACTA AQUESTA UNITAT?

Actualment, el mòbil s'ha convertit en una extensió de nosaltres mateixos i a través d'ell es donen bona part de les nostres relacions socials. El fem servir per mostrar-nos a les xarxes. Però, què mostrem? Fem **postureig**? Tot el que fem i diem a les xarxes configura la nostra **identitat digital** i exposar-nos excessivament pot tenir conseqüències negatives per la nostra vida personal. De la mateixa manera, internet té una gran capacitat d'amplificació i compartir publicacions sobre altres persones pot contribuir a situacions de **ciberassetjament**. Pensem en els altres abans de reenviar un missatge?

OBJECTIU COMPETENCIAL

Elaborar un portafolis o carpeta digital de la identitat digital a través del seguiment puntual d'una xarxa social, el recull d'evidències i la redacció de les reflexions personals per assumir compromisos i prendre decisions sobre com es vol que sigui el "jo" a les xarxes socials.

ÀMBITS TRANSVERSALS	DIMENSIONS	COMPETÈNCIES
Digital	Instruments i aplicacions	C2. Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per a la producció de documents digitals
	Ciutadania, hàbits, civisme i identitat digital	C11. Actuar de forma crítica i responsable en l'ús de les TIC, tot considerant aspectes ètics, legals, de seguretat, de sostenibilitat i d'identitat digital
Personal i social	Autoconeixement	C1. Prendre consciència d'un mateix i implicar-se en el procés de creixement personal
	Aprendre a aprendre	C3. Desenvolupar habilitats i actituds que permetin afrontar els reptes de l'aprenentatge al llarg de la vida
	Participació	C4. Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable

ÀMBITS DISCIPLINARS

- Àmbit lingüístic
- Àmbit social
- Àmbit tecnològic

GLOSSARI

- Identitat
- Postureig
- Sobreexposició
- Ciberassetjament